

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE EEN ZIJN DOOD . . .

Toneelspel in vier taferelen
door

GASTON GHEUENS

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1986

(N° 1590)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ^{VIER} tekstbrochures bij de uitgever an na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1986 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Personen:

=====

Hilda Verduystert	45,
Karel Verduystert, haar man	45,
Mark Verduystert, hun zoon	24,
Emma Francken, de nicht	30.

Decor:

=====

Het toneel stelt de living voor in de woning van de Verduysterts.

Het is een vertrek dat tamelijk goede smaak verraadt en een redelijke welstand om die aan bod te laten komen.

Om de beweegbaarheid van de acteurs te verhogen, is de speelruimte in twee onderscheiden "sets" gescheiden: kant cour een salonset met een sofa, een salontafeltje, een paar zeteltjes en een staande lamp; kant jardin een eettafel met een zestal stoelen.

Tegen de wand jardin staat een buffetkast met eetgerei, tegen de wand cour staat een vitrienkast met glazen en (onderaan) drank.

Tegen de achterwand staat een Pastoe-rekkenmeubel, waarin boeken, een radio, een telefoon, een paar vaasjes als decor.

In de voorhoek jardin staat een televisietoestel op een tafeltje met wieltjes, zodat het eventueel naar het centrum kan getrokken worden, opdat er vanuit de sofa kan naar gekeken worden.

Er zijn drie in/uitgangen: achteraan cour, te bereiken via een pratikabel van één of twee treden is de deur naar de hall en ingang. Vooraan cour is de deur naar de keuken. Achteraan jardin is de deur naar de trap en het innerlijke van de woning.

o

o   o

BERGSTE TAFERSEL.

===== Ochtend.

Bij het opgaan van het loek is Hilda stof aan het afnemen van de kasten en de stoelen. Ze werkt vlug en efficiënt, meer routineus en voor de vorm dan grondig. Vooraan op het toneel staat een sleestofzuiger.

Als ze haar "ronde" met de stofvol gemaakt heeft, loopt ze naar de stofzuiger, pikt de stekker op en loopt ermee naar bezijden, waar ze hem inpluigt. Ze komt weer naar de machine, zet die in gang en begint te stofzuigen.

Ze is er nog maar pas mee bezig, als we achter de schermen een voordeur nogal hard horen dichtknallen.

Hilda kijkt verwonderd op. Ze zet de machine stil en wil blijkbaar naar achteraan cour gaan kijken, als Mark daar verschijnt.

Hij draagt sportieve, moderne, niet al te extravagante kledij, die op zomer wijst. Hij heeft een aktentas in de hand.

- Mark Ze vloog uit mijn hand, hoor, ik deed het niet opzettelijk.
- Hilda Wat is er gebeurd dat je NU thuiskomt? Toch weer geen staking, zeker?
- Mark Ik heb mijn brief gekregen.
- Hilda Welke brief?
- Mark Welke brief KAN je krijgen, midden in de week?
- Hilda Ben je opgezegd?
- Mark (zucht diep, moedeloos) Ik kan gaan stempelen, ja.
- Hilda Dat kan toch niet, zomaar ineens? Ze moeten je nog minstens een maand laten werken!?
- Mark (onderbreekt haar) Dat kan best, maar ik heb mijn spullen gepakt en ik ben weggegaan.
- Hilda Zomaar?
- Mark Wat dacht je, dat ik mijn ziel zal blijven uitsloven voor die schoften?
- Hilda Dat recht heb je niet, hoor.
- Mark (smalend) Wat kunnen ze ertegen doen? Mij afdanken?
- Hilda Ze zullen je geen loon meer betalen.
- Mark Dan houden ze't maar.
- Hilda Een hele maand loon, waar je nog recht op hebt!?
- Mark (kijkt haar aan, heeft daar nog niet aan gedacht) Ja, dat is waar. Maar ik kan NU niet meer terug.
- Hilda Je kan altijd terug: zeg morgen dat je plots ziek geworden bent.
- Mark Wat voor figuur zal ik dan slaan?
- Hilda Dat heb je zelf gezocht: je moet je maand uitdoen.
- Mark (boosaardig) Kan ik nog een boel verknoeien, juist! Dat ze nog maandenlang zullen beseffen WIE ze 'n schop onder zijn achterste hebben gegeven.
- Hilda Wees toch niet zo boosaardig, joh.
- Mark Wat zou jij willen dat ik deed? Als een zotteke staan lachen?
- Hilda Je mag je'r niet laten door terneerslaan. Het is een teken van de tijd. Ze kunnen het ook niet helpen, dat er niet voldoende werk meer is.

3.

- Mark   Dat is goed, maar waarom IK?
- Hilda   Jij en vijfhonderdduizend anderen.
- Mark   Als je nooit gewerkt hébt, dan is het heirkracht, maar in mijn geval is het ^{de}brevet van mislukt-zijn!
- Hilda   Tegenwoordig toch niet meer!
- Mark   Altijd!
- Hilda   Welnee! Niemand kijkt je'r nog met scheve ogen voor aan.
- Mark   IK loop met dat pak op mijn bult en dat is voldoende. Of ben ik wéér mis, zoals meneer-de-allesweter (knikt smalend naar achteraan-jardin) het altijd beweert?
- Hilda   Je bent in je jeugdige onstuimigheid nogal eens verkeerd, ja.
- Mark   't Was beter dat je wat minder partij voor hem koos, altijd. Hij raakt meer en meer in de waan dat hij de wijsheid in pacht heeft.
- Hilda   Ik trek enkel partij voor hem, als hij gelijk heeft.
- Mark   Je trekt ALTIJD partij voor hem!
- Hilda   Omdat hij meestal gelijk heeft. Hij is tamelijk wijs en bezadigd, dat zal je moeten toegeven.
- Mark   Ik geef niks toe. Ik zeg alleen dat ik in de penarie zit, en dààr houdt alles mee op. Al heeft hij nog honderdduizend keer gelijk, ik zit in de miserie en DAAR zal hij mij niet uithalen, dit keer.
- Hilda   Wie weet?
- Mark   De tijden zijn veranderd.
- Hilda   Toch zijn er nog altijd die baantjes vinden! Die kleine van Anna Smekens...
- Mark   (onderbreekt haar) Met kruiwagens zo groot als een voetbalplein, ja, en ik héb geen kruiwagen!
- Hilda   Anna zegt dat het bij hen puur geluk was.
- Mark   Mens, aan het minste examen nemen ze met duizenden deel. Laatst voor hulp-postbode, wat dat ook mag zijn: drieëntwintigduizend inschrijvingen.
- Hilda   Waarvan er toch enkele honderden slagen, of duizenden mis-schien?
- Mark   Kan je proberen het groot lot te winnen op de lotto ook.
- Hilda   Zulke geintjes zullen je niet helpen.
- Mark   Ik schrijf dit keer géén honderdvijftig brieven meer naar alle mogelijke en onmogelijke advertenties in de kranten!

4.

- Hilda Daar verlies je niks mee.
- Mark De meeste zijn gewoon publiciteitsstunts. Opdat de mensen zouden denken: "DAAR marsjeert alles vast nog goed, want kijk eens wat voik ze vragen".
- Hilda Bovendien schrijft hij ze: hij ondertekent ze zelfs in jouw plaats.
- Mark Hij kan het nu wel laten. Ze lezen die brieven niet eens meer.
- Hilda Je had zelfs twee baantjes tegelijk kunnen hebben, toen.
- Mark (bitter) En door wiens schuld koos ik datgene dat nu het slechte blijkt te zijn !?
- Hilda Neen, Mark, schuif de schuld HIERvan niet in zijn schoenen.
- Mark Als ik die reisoperator had gekozen, dan was ik NU nog bezig geweest!
- Hilda Dat weet je toch niet? Die branche heeft het ook zwaar te verduren gehad: je had al veel langer op straat kunnen staan.
- Mark Geloof dat maar niet: de mensen hebben hun manier van reizen veranderd, maar ze blijven gaan. En die agent-schappen zie je nog niet snel verdwijnen!
- Hilda Als je dan toch ouwe koeien uit de gracht wil halen: je zou alle dagen hebben moeten treinen naar Leuven.
- Mark Dat zou voor mij geen bezwaar geweest zijn.
- Hilda Dat zeg je nu: alle dagen heen en weer naar Leuven, kan je je dat voorstellen?
- Mark (zucht weer diep) Goed, mens, maar laten we 'r nu mee ophouden, ja? En ik hoop dat hij zijn goeie raad dit keer voor zich houdt.
- Hilda Hij zal alleen maar willen helpen.
- Mark Ik moet niet geholpen worden.
- Hilda Wat zoek je dan te gaan doen? Je gewoon neerleggen en gaan stempelen?
- Mark Zoals het half miljoen anderen dat geen werk heeft: wij zijn de verloren generatie!
- Hilda Hou op! Je bent momenteel jezelf niet. We zullen er straks verder over praten...Als je wat tot jezelf zal gekomen zijn.
- Mark (kijkt haar laatdunkend aan) Mens, asjeblijf?
- Hilda Wil ik eens meteen naar je baas bellen?
- Mark Ben je gek?

5.

- Hilda   Om te zeggen dat je zware migraine hebt, of zo? Dat we de dokter zullen laten komen als het niet snel beter wordt?
- Mark   Geen denken aan. Ik hoef mij niet te verontschuldigen.
- Hilda   Zelfs in tijden van tegenslag mag je beleefd blijven.
- Mark   (zucht verveeld) Laat me dit nu eens alleen oplossen? En zeg tegen hém (wijst naar achteraan) dat hij er zich OOK niet mee hoeft te bemoeien. Hij heeft er niks mee te maken.
- Hilda   Daacht je dat?
- Mark   Ja!
- Hilda   Waarom ben je toch zo verbitterd tegen hem? Waar zouden we nu staan zonder hem?
- Mark   Verdomd, mens, hou nu eens op met op je knieën te leven. Omdat hij ons zagezegd toelaat in dit huis te wonen...Als tegenprestatie laat hij jullie jakkeren het heel jaar door. Hij buit jullie meedogenloos uit!
- Hilda   Uitbuiten!? (schudt het hoofd) Zeg dat asjeblief nooit als hij het kan horen?
- Mark   Het is anders wél het juiste woord op de juiste plaats. Wat doe jij niet allemaal voor hem? Je bent zijn meid, zijn huishoudster, zijn verpleegster.
- Hilda   Hij betaalt er ons goed voor.
- Mark   En paps is zijn knecht, zijn hovenier, zijn klusjesman. (hij mimeert venijnig een zeurderige ouwemannenstem) Karel, je moet DAAR eens naar kijken. Karel, je moet DIT eens repareren. Karel, je moet DAAR eens direct naar kijken! (boosaardig) Weet je wat!? Vraag hem eens of hij mij niet in dienst kan nemen als chauffeur? Als hij een Jaguar koopt, dan wil ik de hele dag met hem rondrijden. Dat is trouwens het enige waar hij nog goed voor is, de ouwe versleten sul.
- Hilda   (korzelig) Ik wou dat je'r niet ZO over sprak.
- Mark   Waarom niet?..Haha, omdat hij zagezegd onze weldoener is?.. (wacht niet) Als wij niet naar zijn pijpen liepen te dansen, dan hoefde hij anderen in te huren, en dan zou het hem meer kosten. Want zulke slaaflijke Uncle Toms als jullie zou hij niet meer vinden!
- Hilda   Je mag van hem denken wat je wil, maar ik wil niet dat je met hem spot. Je zou hem moeten respecteren.
- Mark   (honend) Respect moet je verdienen!
- Hilda   Hij verdient het.
- Mark   Noem me eens één goeie reden? Wén slechts..Komop? Maar een doorslaande dan? Geen onnozele flauwigheid zoals het schrijven van die sollicitatiebrieven...Kan je niet, wel?
- Hilda   Dat kan ik vast en zeker.
- Mark   (ongelovig, uitdagend) Vooruit dan, komop? Je kan al veel

egoïst die God op zijn land geschapen heeft: een uitzuiger, een profiteur van andermans zweet, een...

- Hilda (onderbreekt hem boos: we moeten voelen dat ze dit niet zou zeggen als hij er haar niet toe aanzette)
Hou op! Als er iemand het recht niet heeft om dit allemaal te zeggen, dan ben jij het!
- Mark En waarom dan niet, haha..Waarom zou IK hem eeuwigdurende lijfeigenschap verschuldigd zijn?
- Hilda (boos, nijdig) Omdat hij je vader is!
- Mark (kijkt haar sprakeloos-ongelovig aan) Wat?
- Hilda (geschrokken, verbouwereerd door haar heftigheid)
Ik..dat...Ik was niet van plan het je ooit te zeggen...
Hij heeft me trouwens bezworen het je nooit te zeggen.
- Mark (argwanend) Dat zeg je zomaar, niet?
- Hilda (slikt moelzaam, grijpt de haar geboden strohalm)
Ja, goed, juist..Ik zeg dit zomaar..Omdat je mij boos hebt gemaakt...
- Mark (observeert haar, onderbreekt haar) Neen, verdraaid, je hebt het je op een onbewaakt ogenblik laten ontvallen!
Wat is er hier allemaal gebeurd? Wat is dit voor een poes-pas?
- Hilda Er is niks gebeurd.
- Mark Neen, mams, als je A gezegd hebt, dan moet je B zeggen ook.
Weet vader...(onderbreekt zichzelf) ik bedoel...(vervoeld)
je weet wie ik bedoel: weet DIE hiervan?
- Hilda Ja.
- Mark Dat komt zonder aarzelen...Je wil toch niet zeggen, dat het allemaal met zijn goedkeuring gebeurd is? DAT zou wel het toppunt zijn?
- Hilda Hij is pas naderhand gekomen.
- Mark Jezus!!! De letterlijke voedstervader..Aangekocht om me zijn naam te geven? Waarom is HIJ (knikt smalend naar achteraan jardin) niet met jou getrouwd, dan?
- Hilda Hij WAS getrouwd.
- Mark (argwanend) En wat was jij? De meid des huizes?
- Hilda Ik was de verpleegster die op zijn vrouw paste.
- Mark Wel, wel, nog mooier...Op een zwoele lenteavond heeft Blauwbaard van zijn kapitalistische prerogatieven misbruik gemaakt?
- Hilda (gekrenkt) Probeer je geen oordeel te vormen over iets waar je geen weet van hebt, joh.
- Mark Oh, maar ik ben niet achterlijk, mens...Bovendien ben ik héél nieuwsgierig van aard.

- Hilda En probeer zeker geen veroordeling uit te spreken. Niet over hén, en niet over mij. Daar weet je te weinig voor omtrent de omstandigheden.
- Mark DIE kan ik me wel voorstellen!
- Hilda Neen, dat kan je niet!
- Mark Wat heb je als verzachtende omstandigheid? Zwoel weer? Zwoele wijn die HIJ gedronken had..(scherp) WAT je ook opdist: het feit blijft dat hij jou bedrogen heeft, en dat hij een Jozef gezocht heeft! Wist die het TOEN al, of heb je't hem pas later bijgebracht?
- Hilda Hij wist het van meet af aan.
- Mark (vloekt half binnensmonds, nijdig)
- Hilda Hij had geen bezwaar omdat hij de voorwaarden aantrekkelijk vond.
- Mark (smalend) Dat verwondert mij niet. Die zou zijn ziel verkopen als het erop aankwam: part-time bedgenoot, verdomd!
- Hilda (knappend). Hou op, joh!
- Mark Hou op, zegt ze! Eerst deelt ze mij mee dat ik een bastaard ben en dan moet ik ophouden...(kijkt haar nijdig aan) Ik probeer mijn herkomst te reconstitueren!
- Hilda Je probeert er een misdaadverhaal van te maken.
- Mark Was het dat niet, strikt genomen?
- Hilda Neen! Het was allemaal een kwestie van omstandigheden. Als we wat geduld hadden gehad, dan was alles netjes voor mekaar gekomen: Mon zijn vrouw stierf toen Karel en ik drie maand getrouwd waren.
- Mark Waarom heeft hij hem dan alsnog niet de laan uitgestuurd?
- Hilda Wees niet zo bitter!
- Mark Had hij toch gekund?
- Hilda In die tijd was scheiden nog niet zo eenvoudig als nu.
- Mark En pleegde de Jozef misschien wat chantage?
- Hilda Mon is een man van zijn woord!
- Mark EN hij vond de ouwe vertrouwde driehoek leuk, zeker: al de pret en niks van de verantwoordelijkheden?
- Hilda ZO was het niet!
- Mark Waarom is me daar nooit wat van verteld?
- Hilda Iedereen vond dat je'r geen voordeel bij had het te weten.
- Mark Dat ik het nu stomweg ontdek op mijn vierentwintigste DAT is voordeliger, zeker?...Dat in één klap heel mijn leven wordt kapotgeslagen.

- Hilda Dramatiseer niet, joh! Er wordt niks kapotgeslagen.
- Mark Zeg jij!...Omdat het makkelijk zeggen is. Mijn vader is een luizak die zijn naam verkocht heeft voor een twijfelachtige materialistische welvaart, en mijn moeder...
- Hilda (onderbreekt hem) Neen, Mark, dat verbied ik je!
- Mark Bang van de waarheid?
- Hilda Ik duld géén veroordeling, is dat begrepen?
- Mark Als je liever je hoofd in het zand steekt?
- Hilda Niet om één moment van zwakte!..Die je zelfs menslievendheid en hulpvaardigheid zou kunnen noemen...
- Mark (spottend) Vooruit maar, waarom niet?
- Hilda Zijn vrouw wist wat er gebeurde. ZIJ heeft mij er in zekere zin toe aangezet zelfs.
- Mark Dacht je dat DAT het mooier maakt?
- Hilda Je hebt het recht niet een oordeel te vellen over mooier, of lelijker.
- Mark (knikt beamend) Goed..Goed, je bent per slot van rekening mijn moeder..(nijdig) Maar hij..(wijst naar achteraan)
- Hilda Is je vader!
- Mark Die herken ik nooit!
- Hilda Hij is een zieke ouwe man, die veel goed voor ons gedaan heeft: ZO moet je't zien.
- Mark (snuffelt nadrukkelijk) Ten titel van inlichting: ben je achteraf nog verder menslievend en hulpvaardig moeten zijn?..Ditmaal dan met medeweten van...(maakt een gebaar) hoe moet ik DIE walgelijke figuur verder bejegenen?
- Hilda Zoals voorheen. Je moet tegen alleman doen alsof je niks weet.
- Mark Hoe kan dat nu?
- Hilda Asjeblief, joh?
- Mark En me voordoen als een snul?..Zoals ik per slot van rekening altijd geweest ben? Een idioot waar ze mee kunnen aanvagen wat ze willen!? Verdomme, neen!
- Hilda Vloek niet zo.
- Mark Je zou't voor minder, denk je niet? Mijn vader is mijn vader niet!..Mijn vader is een levend lijk van zeventig jaar..
- Hilda Achtenzestig.
- Mark Vet verschil, bekeken vanuit mijn vierentwintig...Wat zou je nu willen? Dat ik danste en blij was?

- Hilda   DAT niet bepaald, maar het is geen tragedie.
- Mark   Oh neen: het is een blijspel! Ik sta wel op straat als dopper-voor-de-rest-van-mijn-leven, maar geen nood: ik heb mijn echte vader eindelijk weergevonden. Hallelujah, dus (kijkt haar beschuldigend aan) Is het DAARom dat je't zogezegd per abuis gezegd hebt?
- Hilda   Wees niet belachelijk.
- Mark   Opdat ik me verder geen zorgen zou maken? Mijn vader is zo ongeveer schatrijk...
- Hilda   (Onderbreekt hem) Hij heeft veel geld, maar schatrijk-zijn is nog wat anders.
- Mark   (heeft nooit opgehouden met spreken) En hij zal zijn verantwoordelijkheden wel nemen.
- Hilda   ALS het daar ooit op aankomt, dan zal hij dat wel doen.
- Mark   Je mag hem van nu af aan feestelijk bedanken: ik laat mijn liefde niet kopen. Die zal hij moeten verdienen... (smalend) Ik zie niet in hoe hij DAT zal kunnen?
- Hilda   We zullen hier morgen verder over praten, als het effect van de schok zal uitgewerkt zijn.
- Mark   Mens, doe niet belachelijk.
- Hilda   Hij is altijd geweldig met jou begaan geweest, Mark. Het heeft hem méér pijn gedaan dan mij, toen jij op de universiteit niet meekon.
- Mark   Om zijn egoïsme te strelen: kijk eens wat voor genie IK op de wereld heb gestoten!
- Hilda   Helemaal niet.
- Mark   Vast en zeker wél. Maar MIJ betreft het niet. Het zou mijn vooruitzichten op een job niet vergroot hebben.
- Hilda   Jawel!
- Mark   Er zullen honderden universitaires naast mij in de rij staan, volgende maand!
- Hilda   DIE soep zal ook niet zo heet gegeten worden.
- Mark   (wrevelig) Mens, maak DAT de gansen wijs! Als je de dag van vandaag je baan verliest, dan is je uitzicht nul.
- Hilda   Behalve dus voor diegenen die wél aan de slag raken.
- Mark   Welja... Er zijn er ook elke week die de hoofdprijs op de lotto winnen; plus bijna drie miljoen anderen die naast het net vissen. Ik vraag mij af wat Sonja zal zeggen op dit verheugend nieuws?
- Hilda   Je zegt haar dit toch niet?
- Mark   Dat ik mijn baan kwijt ben?

- Mark En haar ouders? Het vooruitzicht om hun dochter te laten trouwen met iemand die geen baan heeft, zal ze zeker niet entoesiaster maken.
- Hilda Jij zal nooit onbemiddeld zijn. Je hebt een mooi kapitaal-tje op je naam.
- Mark (ongelovig-verwonderd) Waar?
- Hilda In zijn koffer op de bank. Hij heeft elk jaar sinds je geboorte vijftigduizend frank belegd in obligaties.
- Mark Zonder dat ik daar ooit wat van geweten heb?
- Hilda Telkenjare herbelegde hij de intrest: dat moet vier, vijf miljoen bedragen, nu.
- Mark Op mijn naam?
- Hilda In een speciale map met jouw naam erop, ja.
- Mark Die ligt in ZIJN koffer? (verbijsterd vanwege zoveel domheid) Hoe is dat nu mogelijk?
- Hilda Hij bestempelde het als huwelijkscadeau.
- Mark Terwijl ik er in feite al recht op had vanaf mijn achttien jaar?
- Hilda Hij zou nooit toegestaan hebben dat je'r een snelle sport-auto van kocht.
- Mark Ik mag toch met MIJN geld doen wat ik wil?
- Hilda Op DAT punt is hij dan gelukkig een eigenwijze egoïst. Hij heeft overigens gelijk; als je de rente pakt, en je voegt die bij je stempelgeld, dan hoef je geen rem te zetten op je huwelijksplannen.
- Mark (ongemakkelijk) En wat gebeurt er als hij sterft? Hij ligt al drie maand in zijn bed!?
- Hilda Het is niet van kwaaje aard.
- Mark Wie kan dat zeggen omtrent een man van achtenzestig? De gemiddelde levenskansen van een man liggen nauwelijks hoger. Heeft hij een testament gemaakt tenminste?
- Hilda Dat weet ik niet!?
- Mark (ongelovig)Goeie God!?.Als er géén is, dan is de inhoud van die koffer, MIJN omslag inclusief voor die muurbloem van een nicht Emma, realiseer je je dat?
- Hilda Ze is zijn enige wettige erfgename, ja.
- Mark Verdomd, in wat voor verhouding zit jij dan? Ben je bang om voor jezelf op te komen? Terroriseert hij je?
- Hilda Over zulke dingen praat men niet makkelijk.
- Mark Dan zal je't NU toch wel MOETEN doen. En je moet EISEN dat hij ons veilig stelt! Verdraaid, die kraai heeft nooit naar hem omgekeken.. Oh ja, één keer per jaar, met Allerheiligen

zien we haar als ze 'n goedkope bloempot op het graf van haar tante komt plaatsen.

Hilda Je bent ineens wél erg geïnteresseerd, hé, nu je van geld/gehoord hebt?

Mark Geld regeert de wereld, mens! Bovendien zou ik niet graag die giftige slang hier over alles de plak zien zwaaien..Ons misschien uit ons huis smijten!?

Hilda 't Is maar dat je zo móeiliijk over zulke dingen kan spreken, nu hij ziek te bed ligt...

Mark (agressief) Wil IK het doen!? Als ik dan toch zijn rechtstreekse erfgenaam ben, dan wil ik dat liefst zwart op wit weten staan!

Hij wordt onderbroken door gestommel achter de schermen: het moeten de geluiden zijn als van iemand die uit zijn bed valt en daarbij een stoel, misschien zelfs een nachttafeltje omtrekt.

Hilda (schrikkend) Wat is dat?

Mark (grinnikend) Hij is de boel aan het afbreken.

Hilda (haast zich naar achteraan jardin toe) Hij valt uit bed!..Kom, joh? Help eens even!..(ze maakt een wenkende geste met het hoofd, verdwijnt in looppas)

Mark (verbitterd) Neen, verdomd! JIJ bent de gediplomeerde verpleegster!..En het is niet omdat je mij zijn vaderschap zo bruusk in mijn gezicht smijt, dat ik één, twee, drie mijn opinie over hem zal veranderen!..

Hilda (verschijnt weer, lopend, gealarmeerd, ze rent naar de telefoon) Asjeblief, Mark, ga even naar hem toe. Hij heeft een hartinfarkt gekregen, of een hersenbloeding.. Ik krijg hem niet alleen weer in zijn bed, ZO zwaar weegt hij door.

Mark (blijft staan) Jamaar, zeg...

Hilda (heeft telefoonmemo gepakt, onderbreekt Mark) In godsnaam, hij is je vader, hoor! Wat je'r ook van denkt: zonder hem was je'r niet geweest.

Mark (loopt naar achteraan jardin toe) Goed, maar onder protest.

Hilda Laat hem niet zien dat je haastdragend bent.(ze begint een nummer te draaien dat ze in de memo vindt)

Mark Wie bel je? De kliniek?

Hilda Dokter Wijnants.

Mark Zou hij niet beter meteen in de intensive care gestopt worden?

Hilda Dat zou hij mij kwalijk nemen..(in hoorn) Hallo? Dokter Wijnants?..Hilda Verduistert hier, dokter. Ik vrees dat Mon Verstappen een hartinfarkt heeft gekregen!..

Het licht wordt snel gedoofd. Hilda en Mark verlaten het toneel.

TWEEDE TAFEREEL.

===== Middag.

Als het licht weer opgaat is het toneel verlaten.

Hilda komt ogenblikkelijk op van achteraan court; ze draagt dezelfde kleren als daarnet, heeft wél een grote sjaal over de schouder. Ze heeft zich zichtbaar gehaast, hijgt nog een poosje door terwijl ze spreekt. Ze heeft in de ene hand een pakje met medicamenten (in wit papier gewikkeld) in de andere een bosje autosleutels.

Ze wil zich naar achteraan jardin haasten, als Mark daar verschijnt.

Hilda (schrikkend) God!?.Hij is toch niet....?

Mark Hij is rustig ingeslapen. Die injectie begint te werken. Hadden ze't medicament?

Hilda Jaja. Je mag hem niet alleenlaten.

Mark Mens, hij slaapt als een roos. Wat kan ik daar dan zitten doen?

Hilda Toch! Je weet nooit hoe zo'n ziekte evolueert.

Mark Het is eigenlijk niet eens een ziekte: het is sleet. En hij zou beter naar de kliniek gebracht worden!

Hilda De dokter zegt dat het niet ZO erg is.

Mark Ik vertrouw die kwast voor niks.

Hilda DAT heb je dan van hem.(met knikje naar achteren) Hij vertrouwt OOK alleen zichzelf.

Mark Het zou OOK kunnen dat hij gecamoefleerd heeft willen zeggen dat het geen zin meer heeft hem te transporteren!?

Hilda (hoopvol) Voel je eindelijk wat genegenheid?

Mark Ik ben strikt zakelijk: ALS hij je gezegd heeft, dat hij voor alles zal zorgen...

Hilda (onderbreekt hem) Dat HELETT hij me gezegd, ja.

Mark Zomaar ineens, nu?

Hilda Ik heb het uitgelokt. Ik heb hem gezegd dat jij op de hoogte bent; en ik heb hem gevraagd of hij een testament heeft!

Mark Dat hij dus verdomme nog NIET heeft! Dààrom moet hij verzorgd worden tot en mét!

Hilda (observeert hem) Ben je verlegen om te bekennen dat je blij bent dat je'm geholpen hebt?

Mark (haalt geringschattend de schouders op) Hij heeft me niet eens gezien!

Hilda Jawel. Met plezier zelfs. Ik heb zijn ogen even zien oplichten.

Mark Dat beeldt je je maar in.

13.

Hilda Neen, neen: je hebt hem een grote dienst bewezen; een pak van zijn hart genomen; daar beh ik zeker van.

Mark (haalt verveeld de schouders op) Denk wat je wil, mens. Hopelijk wordt hij niet nog onmogelijker, nu?

Hilda Hij is nooit onmogelijk geweest. Moeilijk wel, maar dat komt doordat hij een heel onafhankelijke geest was, altijd.

Mark Een superdikke egoïst, mens..(haastig, aggressief) En dat zal ik BLIJVEN zeggen...Altijd. Het is steeds IK geweest voor hem, en DAN pas de rest van de wereld.

Hilda Overdrijf niet.

Mark Ik overdrijf niet, en dat weet je heel goed.

Hilda Ik zou toch willen dat je't niet in den treure blijft herhalen..(trekt een peinzend -onzeker gezicht)

Mark Wat scheelt er ?

Hilda Door over Wima te spreken, daarnet, vraag ik mij af of we haar niet best maar verwittigen?

Mark Waarom?

Hilda Al is het maar opdat ze ons nooit iets kan verwijten? Dat we'r haar opzettelijk hebben buitengelaten, bedoel ik?

Mark De dokter heeft gezegd dat het niet erg is!?! En HIJ-zelf (met knikje naar achter) zegt dat hij het voor ons in orde zal maken...Dan zie ik niet...

Hilda (onderbreekt hem) Ik vind dat we best zuivere koffie met haar schenken; dat ze ZIET dat het allemaal recht voor zijn raap is.

Mark En het gevaar lopen dat hij gewetenswroeging krijgt, of zo iets?..Als hij dan TOCH zijn testament maakt? Per slot van rekening is zij de dochter van zijn enige zuster.

We horen gestommel vooraan cour.

Hilda Daar is vader..(ietwat angstig) Om de lieve vrede, Mark, laat hem niks merken, ja?

Mark (snuift nadrukkelijk, weifelend) Tja..!?

Hilda Het is niet nodig ouwe wonden open te rijten.

Mark Je denkt toch niet dat ik hem NU nog zal kunnen respektieren, hé? DAT kan je van mij niet verlangen.

Hilda Blijf gewoon doen alsof?

Mark (zucht diep) Goed. Ik zal proberen mij vat te beheersen, dan.

Hilda Dank je wel...En laat Sonja er ook maar helemaal buiten. Niemand hoeft dit te weten.

Karel (verschijnt vooraan, draagt een leren jekker, heeft een werk-menspet op, draagt fietsklemmen om zijn enkels, hij trekt die klemmen los zodra hij verschijnt)